

**Ferencváros: két évforduló.
Ki gondolta volna a 100 éves jubileumon, hogy a 110. ilyen lesz?**

110 éves a legpatinásabb és feltehetőleg még ma is a legnagyobb szurkolótáború sportklub, az FTC. Az évfordulóhoz mindenképpen gratulálni illik, kérdés persze, hogy kinek és az is, hogy konkrétan mihez. Ha elmerengünk e kérdéseken, rájövünk, hogy azok mennyire indokoltak.



1999, Fradi gála: Schmitt Pál méltatja Torgyán Józsefet

A 110 év szép kor, többnyire dicsőséges történelem és múlt áll mögötte: sok örömmel és megpróbáltatással. Ám a jelen és a jövő kevésbé derűs. Az egyesület értékét a múltja adja és az, hogy ez még nem befejezett múlt. Ehhez viszont a 2001 utáni vezetésből nem sokaknak lehet gratulálni, ahogy az 1998 előttinek sem. Minden bizonnyal nem rajtuk múlt, hogy van még FTC. Valóságos csoda, helyesebben szerencsés véletlen, hogy – ha ilyen állapotban is, de – meg lehet emlékezni a 110. évfordulóról.

Azok után különösen, hogy tíz éve, a 100. évfordulón az FTC már túl volt egy csodán: 1998-ban csödközeli és kaotikus gazdasági helyzetben kezdte reménytelennek tűnő munkáját a vezetés. Újabb és újabb „csontvázak estek ki a szekrényekből”, újabb

és újabb tartozások „derültek ki”. A végösszeg 850 millió forint adósság lett a klubnál és a nemrég alakult labdarúgó-kft-nél. Pedig a BL-főtáblára való kijutásért rendkívüli, 550 millió forint bevétel folyt be.



Torgyán József örömmel hallgatja

A konszolidáció feladata hatalmas volt, ráadásul az egyesület gazdálkodását ellenséges, nem ritkán gyűlölködő légkörben kellett kiegyensúlyozottá tenni. Nem az adósságot felhalmozó volt elnököket (Benedek Fülöp, Szerdahelyi Péter) és menedzsmentjüket támadták, hanem azokat, akiknek ezt ő utánuk el kellett takarítaniuk. Sokak céljává vált, hogy ez ne sikerüljön és akárhogy is alakuljon, az erőfeszítéseket mindenféle visszasságok gyanúja lengje körül.

Annak szellemében, ahogy ezt egy publicista Torgyánról le is írta: *„nehogy már hagyjuk, hogy ez a pojáca azzal dicsekedhessen, hogy ő mentette meg a Fradit az anyagi csődtől!”*

A nagy hirdetőik közül az egyiket, egy dohánygyárat a megváltozott reklámtörvény zárta ki a sportreklámból, egy nagybankot pedig az, hogy a tulajdonos – Torgyán elnökségére való tekintettel – a kivonulásról intézkedett. (Várszeginél e bank újra megjelent, majd később – vele együtt – megint távozott.) A minisztérium cégeitől származó reklámbevétel mindössze ezeket a kieső tételeket pótolta. A *konszolidáció fő eszköze* ugyanakkor a gazdálkodás feszesé tétele volt.

A sajtó valóságos hadjáratot folytatott, sűrűn vélt felfedezni anomáliákat a klub rendbehozatalában, illetve azokban a szakmai módszerekben, amelyek a világon

mindenütt a sport finanszírozásának alapját alkotják. Még a takarékoságban is kivetnivalót találtak: valósággal tiltakoztak ellene, hadigazdálkodásnak nevezték. Minden alkalom volt a hangulatkeltésre. Az FTC-ben közben folyt a küzdelem a befolyásért, egy lehetséges privatizációban való jobb pozícióért, ami a belső békét még sérülékenyebbé tette. Deutsch Tamás miniszteri kinevezésével arra is kísérlet történt, hogy a Ferencváros létesítményeit a sportminisztériumhoz helyezték át. Koalíciós konfliktus lett az ügyből, ami Torgyán ideiglenes győzelmével végződött. Torgyán a Fradiról is rendszeresen egyeztetett Orbán Viktorral, elnyerte egyetértését. Mint később tapasztaltam: időlegesen.

Az előnytelen környezet ellenére mégis sikerült a lehetetlennek tartott konszolidáció: eltűnt az adósság és 2000-ben már nyereségesen gazdálkodott az FTC és a labdarúgó-kft.! Ilyen anyagi helyzetre már régen nem volt példa és sajnos azóta sincs.

Sportszakmailag is sikeresen folyt a munka: több szakosztály bajnokságot nyert ezekben az években, a 2000. évi olimpián sokkal nagyobb arányban képviseltették magukat az FTC sportolói, mint 2008-ban. A Fradinak több olimpiai bajnoka is volt a 2000-es olimpián, 2008-ban viszont egy sem lett.

A két korszak különbségét szemléletesen jellemzi, hogy a gyengélkedő labdarúgó csapat a 2000/2001-es bajnokságon aranyérmet nyert az NB1-ben, 2009-ben is, de már az NB2-ben. (Így – három év után – végre visszakerülhet az első osztályba.) A létesítményeket kiváló állapotban tartotta az FVM KSI. A Fradi-pályán készült el talán az első műfüves pálya, az első beléptető rendszer (amit – jogszabály hiányában – még mindig nem helyeztek üzembe). A 100 évfordulóra megnyílt az olimpiai sétány: a Fradi olimpiai bajnokainak mellszobraival.

A 100. évfordulót szinte az egész éven átívelő rendezvényekkel ünnepeltük. Kezdve a világbajnok Egyesült Államok és az FTC női kosárlabdázóinak mérkőzésével, amit a Fradi nyert meg. Kiemelkedő rendezvény volt a Fradi gála a Kongresszusi Központban, amin a kormány is képviseltette magát. Sőt – Stumpf István kancelláriaminiszteren keresztül Orbán Viktor miniszterelnök is.

Volt jubileumi közgyűlés, ahol kitüntetést kaptak a múlt és a jelen kiváló sportolói és sportvezetői. Volt jubileumi labdarúgó mérkőzés is: ez már 2000-ben, mivel a labdarúgó szakosztály egy évvel később alakult, mint a többi; így a jubileumi rendezvények 2000-ben is folytatódtak. E mérkőzésen a nézők között titkárságvezetőként „azonosította” az Élet és Irodalom Liebmann Katalint, az FKGP akkori budapesti elnökét. (Tényleg nagyon csinos – írták róla.) Mindezek már elfelejtődtek, ahogy az „és” helyreigazító cikke is „eltűnt”, amit sok tévedése miatt az alapcikkhez kapcsolva tett fel az Internetre. Liebmann Katalin különben minden jubileumi rendezvényen jelen volt, az ugyancsak 2000-ben tartott juniálison is.

Számomra feladat volt a Fradi konszolidálása, amiben – másokhoz hasonlóan – Torgyán József felkérésére és egy csapat tagjaként vettem részt. Felfogtam, milyen értéket képvisel a Ferencváros a magyar sportban és a történelemben, és bár a minisztériumi munkával szerettem volna minél többet foglalkozni és nem is voltam Fradi-drukker, nem hárítottam el a felkérést. Pedig az valójában annyira kellett, mint a púp a hátamra. Különösen a miatt, hogy nemcsak időt és energiát vett el, amiből kevés volt, de mert az FTC-ért folyamatosan támadtak és pocskondiáztak. Mindenhonnan.

Köszönetet nemigen kaptam, hálát pedig még annyit sem. Szolidaritást és segítséget sem a későbbi meghurcolás éve alatt.

Eredményeinket tönkre tették, a megegyezéseket felrúgták. A reklámszerződéseket felmondatták a cégekkel, vezetőiket óriási nyomás alá helyezték. Boros Imre felajánlotta gödi oktatási és sportcentrumot a Miniszterelnöki Hivatalnak, a Lejtő utcai vendégházát és tenispályákat az ISM-nek. És az FTC-t – a 2002. június 30-ig érvényes megállapodás ellenére – Deutsch minisztériumának. Majd távozott a minisztériumból. Olyan ügyekben is tett névre szóló feljelentést ellenem, amiről többször egyeztetett Torgyán József a miniszterelnökkel. A feszes gazdálkodás az FTC-nél hamar a múlté lett.

A Ferencváros nem egészen két és fél évig rendkívül terhes feladatot jelentett, majd kiderült, hogy („ráadásként”) azon keresztül teszik tönkre az életemet, veszik el a presztízsemet, hurcolnak meg, vesznek előzetesbe, csinálnak belőlem cirkuszi produkciót. Példátlanul megaláznak és lejáratnak. Egészen abszurd: a rendkívül jó teljesítmény és eredmények, amelyek nem az én érdemem, hanem rajtam kívül még sokaké, lesz az ürügy a velem való leszámolásra. És személyre szabják a jogot: nálam az lesz bűncselekmény, ami másoknál (Magyarországon és másutt) a legális mindennapi gyakorlat. És kizárólag rám sújtanak le: sem felettem, sem alattam egyetlen vezetőt sem vonnak be az eljárásba. Van, akit tanúként sem. A pénzügyi helyettes államtitkár, aki hosszú évek óta az FTC alelnöke is volt és felelős a Fradi és a minisztérium közötti anyagi kapcsolatokért, aki tapasztalatai alapján az ötletadó, a szervező és a kivitelező volt, egyetlen alkalommal sem nyilatkozott – tanúként sem – a reklámszerződésekről.

Arra persze józanésszel nem számíthattam, hogy önzetlen munkám révén bűnbakká tesznek, hogy a miniszterelnökkel is egyeztetett reklámszerződésekből Boros Imre megbízott miniszter a miniszterelnök utólagos egyetértésével bűncselekményt farag. Hogy az EU egyik direktívájának megfelelő gyakorlat nálam hűtlen kezelés, majd hivatali visszaélés lehet. Arra sem, hogy ezt a sajtó, az értelmiség, a politika elfogadja, és nem gondol mindennek a később másokat is érintő következményeire. Hogy hiába fordulok segítségért a MOB elnökéhez, Schmitt Pálhoz, válaszra sem méltat. Hogy a Ferencváros köszönet helyett kiválogatja és felteszi a honlapjára a „bűnügyemről” szóló tendenciózus sajtócikkeket. Még az esetleges helyreigazítás sem érdekli a honlap szerkesztőjét, ragaszkodik a hibáshoz. Hogy Kácsor Attila volt gazdasági igazgató készségesen hozzáteszi nyilatkozataihoz: az valószínű, hogy a cégekre nyomást gyakoroltak. A cégvezetők meg elmondják, hogy Kácsor Attila többeket felhívott, miszerint én bíztam volna meg azzal, hogy érdeklődjék: lesz-e szerződés. Kácsor idővel már arról beszél: adóssággal hagytuk ott a Ferencvárost. Pedig az átadási-átvételi jegyzőkönyvben ennek ellenkezőjét igazolta. Ami megegyezik az Apeh jelentésével.

A Wikipédiában – többek között – ez olvasható a Ferencváros történetéről:

„A Ferencváros az első magyar csapat amely Bajnokok Ligájába küzdötte magát. (a belga R.S.C. Anderlecht legyőzésével) A klub menedzsmentje azonban nem tudott élni a sikernek köszönhető lehetőségekkel. A korszerűtlen és felelőtlen gazdálkodás miatt

az egyesület gazdasági helyzete katasztrofálissá vált. Az MLSZ jogszerűtlen eljárásának következtében a futballcsapat 2006-ban az NB.II-be került, és ott három szezont töltött.”

Ez a bekezdés összemossa a különböző korszakokat, valójában kimarad az a két és fél év, amikor más szemlélet és eredményesség jellemezte a vezetést. Veszteségesen és adóssággal kaptuk, nyereségesen és adósság nélkül adtuk át a következő vezetésnek. Velünk megszűnt azoknak a vezetőknek a sora, akik minden térítés nélkül működtek és ráadásul igen eredményesen a klub érdekében. Nemsokára milliós fizetésekről lehetett hallani az FTC-nél. És olyan gyakorlatokról, amelyek szintén pénzt emésztenek fel. Folyamatosan nőni kezdett az adósságállomány, ami még nemrég is 1,8 – 2,2 milliárd forint volt. Ha ez nem lett volna, ennyivel több pénze lehetne a klubnak. De mi lett volna akkor, ha nem sikerül egy folyamatosan elutasított konstrukcióban mégis befektetőhöz jutni? Vélhetően ezzel sem foglalkozott senki, ahogy azzal sem, hogy legalább ki kellene vizsgálni: miből és hogyan jött össze ez a hatalmas és az FTC létét kockáztató adósságállomány?

De most térjünk vissza az 1999. évi ünnepekhez, amelyekről alább olyan anyagokat és videókat találunk, amelyek nemcsak a rendezvényekről és a résztvevőkről adnak érdekes tájékoztatást, hanem sok egyéb fontos információról is. A linkekre kattintva máris visszatérhetünk a 10 évvel korábbi – a Ferencváros számára sokkal jobb – valóságba. Az összehasonlítás a mai állapotokkal és jövőképpel további következtetésekre adhat alkalmat.

Budapest, 2009. június 24.

Dr. Szabadi Béla

Forrás: honlap

<http://www.szabadibela.hu/>